

EMLÉKEZÉS GYULAI OSZKÁR ATYÁRA (1928-2008)

Tíz évvel ezelőtt, amikor az Esztergomi Papnevelő Intézetbe jelentkeztem, a többnapos felvételi vizsgára együtt gyülekeztünk a Szeminárium előcsarnokában. Láttuk, hogy az egyik jelentkezőt egy idős, de erős, energikus és nagyon jó kedélyű atya kíséri be a szeminárium kapuján. Belépve be is mutatkozott: „Gyulai Oszkár vagyok, a Szent Család plébánosa”, majd büszkén bemutatta az ifjú jelöltet.

Ez volt első találkozásom Oszkár atyával. Ami rögtön megragadott, mert – mondhatom: sugárzott belőle – az nem volt más, mint a papság öröme. Ez az ember boldog, hogy pap, hogy plébános lehet – állapítottam meg rögtön magamban.

Kispapi éveim során többször is meglátogattam Oszkár atyát. Éreztem mindig, hogy ebben az emberben van valami különleges. Valami nagyon egyszerű és természetes. Ez az ember önmaga! Nem egy pózoló, mesterséges viselkedésformákkal feldíszített „protokoll-ember”, nem olyan, aki magát akarja megvalósítani, hanem olyan, akinek az egész szívét Isten tölti be. Sohasem felejttem életem egyik legboldogabb pillanatát, amikor 2006 nyarán kézhez kaptam első kápláni helyezésemet, mely éppen a Szent Család Plébániára, Oszkár atya plébániájára szólt. Akkor már láttam egyfajta fáradtságot Oszkár atyán, de nem egy megfáradt, megtört, megfásult ember vonásai voltak ezek, hanem majd' nyolc évtized terhét vállain viselő idős ember természetes fáradtsága. Mindennek ellenére hatalmas munkába kezdtünk együtt. S a lelkek szolgálata közben csodálkoztam rá arra, hogy Oszkár atyának mekkora hite van! Mennyire átadta életét Istennek! Mennyire gyermeki, tiszta szívvel bízik a Szűzanyában! Mennyire szívügyének tekinti a több, mint három és fél évtizede gondjaira bízott Plébánia sorsát! Mekkora áldozatokat képes hozni a Templomért, nem sajnálva annak megújítása végett még saját vagyonából is komoly mértékben áldozni! Mennyire bölcsen, józanul, a Szentlélek világosságában élő szívvel tud ítélni, dönteni! Mekkora lélek van ebben az emberben!

Különbözőek vagyunk, különböző természeti adottságokkal, karizmákkal, talentumokkal megáldva. Aki igazán ismerte Oszkár atyát, tudja: hirtelen természetű ember volt, ahogyan mondani szokás: „ami a szívén, az a száján”. De sohasem hagyta, hogy egy-egy pillanatnyi felindulás szenvedélyes viharának áldozatává váljanak fontos döntései vagy igaz értékei, melyeket képviselt. Nagylelkű volt a nagylelkűekhez, irgalmas az irgalmasokhoz, s nagyon is meg tudta érteni a bukdácsoló, hibázó, de bűneivel ki nem egyező, jó szándékú ember belső küzdelmeit. Csodálatra méltó volt számomra mindig, hogy az Evangéliumhoz és saját elveihez, értékrendjéhez való töretlen hűsége sohasem csapott át azok rideg dogmatizálásába, hanem még nyolcvan évesen is hihetetlen rugalmassággal állt az új kezdeményezések elébe, sohasem mellőzve azonban a kellő megfontoltságot.

Nagyszerű főnök volt. Nem ellenőrizgetett, de mindig kellő figyelemmel kísérte a munkavégzést, s valóban csak akkor szólt, ha valami kezdett rossz irányt venni. De akkor is dialógusra, értelmes megbeszélésre készen. Nem volt irigy mások sikereire és eredményeire, hanem szívből tudott örülni az örömteli eseményeknek és mások örömének. Hatalmas bizalmat szavazott meg azzal, hogy 2007 szeptemberében készséggel átadta a diákmise vezetését, s az új szokások bevezetését semmivel sem akadályozta, hanem inkább előmozdította. Szabad kezet adott a munka végzéséhez, sosem képzelte azt, hogy csak az ő módszerei az egyedül jók. Ahogy ő maga mondta: „számomra a káplán nem beosztott, hanem munkatárs”. És munkatársként bánt a diakónussal, az áldoztatókkal, és minden alkalmazottal. Amíg érezte, tudta, hogy valaki nem él vissza bizalmával, teljes bizalmat szavazott minden jó szándékú munkatársának. Soha nem azt éreztem vele kapcsolatban, hogy főnök, hanem azt hogy atya. Oszkár atya egy nagy közösség lelkiismeretes atyja volt 37 éven át!

Példaértékű istenkapcsolatot tapasztaltam meg Oszkár atya életében. Az imádság embere volt. A megélt imádságé! S mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az ima által megszentelt plébániai légkör egyik legkézzelfoghatóbb gyümölcse: a Szent Család Plébániáról származó hivatások magas száma. Hét pap, egy szerzetesnővér, s jelenleg egy papnövendék: ez az imával végzett munka legszebb „termése”, mely Oszkár atya nevéhez fűződik. Mindig is szívén viselte a hivatást érzők s a kispapok sorsát, akiknek nevelését erkölcsi és anyagi segítséggel is szívesen támogatta. Meggyőződésem, hogy a hivatás első szikráit szívükben hordozó fiatal fiúk számára nagyon vonzó volt Oszkár atya személyisége, hiszen azt láthatták rajta: ez az ember egészséges, normális gondolkodású, ízig-vérig férfiember maradt. A papság nem vette el ezeket a jellemzőit, hanem még teljesebbé tette!

Mélyen megmaradt bennem az a beszélgetés, amit a doktori disszertációm írása közben folytattunk. Egy ebédnél örömmel ecseteltem Oszkár atyának a Mária-tisztelet megújulásában az inkulturáció fontosságát. S amikor már szemmel láthatóan elege lett a sok tudományos elméletből, az asztalra csapott és kijelentette: „Ide nem kultúra kell, hanem hit”! Hosszasan lehetne vitatkozni persze, hogy hogyan egészíti ki egymást a kettő a kultusz megújulásának folyamatában, de ami a lényeg: mélyen megdöbbenett, hogy mennyi igazság van ebben az egyszerű meglátásban! Ez az ember a hitből élt, s jól tudta, hogy annak hiányát nem pótolhatja semmiféle módszer, spekuláció vagy érzelgősség a keresztény ember életében. A hamisítatlan, tiszta, manipulációktól mentes hit élt Oszkár atya szívében, s megvallom, ez hatalmas példát adott további papi életemhez.

Nem lenne teljes e megemlékezés, ha nem ejtenék szót arról a kedves személyről, aki kezdetektől különösen is összekötött bennünket egy nagyon szép, lelki szálon keresztül: a Szűzanyáról! A Boldogasszony tisztelete mindig is mélyen áthatotta és megszentelte Oszkár atya életét, imáit és lelkipásztori szolgálatát. A Máriás Pap Mozgalom országos vezetőjeként mindig előtte lebegett igen szeretett lelki atyjának, tanárának és a Mozgalom élén elődjének, Dr. Erdős Mátyás atyának példája. Mint mariológus, bizton állíthatom: Oszkár atya Mária-tisztelete Krisztus-központú és tiszta, népi jellegű kultusz volt, mentes minden teologizálástól, téves tanítástól és durva hibától. Életművének fontos része a minden hónap 13-án délben celebrált Rosa Mystica –szentmise, melyre csaknem negyed évszázada szakadatlanul érkeznek a hívek az ország minden részéről, sőt határainkon túlról is. Számomra kulcsfontosságú volt a mariológia elméleti elsajátítása után és közben Oszkár atya megélt Mára-tiszteletét látni. Rengeteget tanultam tőle ebben a tekintetben is!

Fél év kemény szenvedése tisztította meg lelkét, s készítette föl az Úrral való találkozásra. Öccse, Kornél temetésén már nagyon rosszul volt, s másnap, március 1-én kezdődött meg Oszkár atya igazi Kálváriája. Hallatlanul nagy türelem és alázat kellett a teljes kiszolgáltatottság elviseléséhez, különösen akkor, amikor az őáltala annyira szeretett Nagyhét liturgiáit és a többi jeles esemény szertartásait már nem végezhetette. Rengeteg türelmet kívánt ápolása azoktól is, akik mindvégig mellette álltak, mert bizony ezt az állapotot nem mindig tudta jól viselni. Ebben a megemlékezésben szívből köszönetet mondok mindazoknak, akik egész életében, de különösen utolsó hónapjaiban hűségesen segítettek. A jó Isten fizesse vissza ezerszeresen áldozataikat!

Aki igazán jól ismerte Oszkár atyát, tudja, hogy ebben a kemény életszakaszában lelkében mindent szépen elrendezett, s úgy várta az Úrral való találkozást. S noha ez megnyugvással tölti el mindazokat, akik ismerték és szerették, mivel emberek vagyunk, ezért most nagyon is égetően érezzük szívünkben hiányát. S még fogjuk egy jó darabig! Sokak számára 37 esztendőn át a Szent Család Plébánia fogalma a lehető legszorosabban összekapcsolódott Oszkár atya személyével. Hiányzik atyái tekintete, jókedvű, harsány nevetése, kemény, de gyengédséget is ismerő karaktere, erős hangja, tiszta, józan, egyszerű, de velős gondolatai és meglátásai.

De itt az idő, hogy felélesszük hitünket: Oszkár atya köztünk van! Máshogy, mint eddig: reményeink szerint már a megdicsőült Egyház boldog tagjainak sorában. De ha még az örök boldogság eléréséhez tisztulnia, készülnie kellene lelkének, akkor most érezzük át erkölcsi kötelességünk súlyát: Oszkár atya most különösen is számít ránk, számít buzgó imáinkra! Ne felejtsünk el jó szívvel imádkozni Érte, hogy Ő is minél előbb kíséressen minket hathatós imáival Isten Országából! Ő majd ott, az általa mélységesen tisztelt Szűzanya és a többi Szent társaságában, egyengetve utunkat a Mennyek Orzága felé, vár bennünket is haza, hogy velük együtt élhessünk örökké boldogan a mi szerető Istenünkben, akinek Oszkár atya egész életén át igaz, küzdő, hűséges szolgája volt.

Kovács Zoltán
a Máriás Papi Mozgalom Országos Társfelelőse,
Oszkár atya utolsó káplánja (2006-2008)